

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 14. novembra 2013*

„REACH — Prehodni ukrepi glede omejitev, ki se uporabljajo za proizvodnjo, dajanje na trg ter uporabo kadmija in njegovih spojin — Priloga XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 — Omejitve uporabe pigmentov s kadmijem v plastičnih materialih — Očitna napaka pri presoji — Analiza tveganj“

V zadevi T-456/11,

International Cadmium Association (ICdA) s sedežem v Bruslju (Belgija),

Rockwood Pigments (UK) Ltd s sedežem v Stoke-on-Trentu (Združeno kraljestvo),

James M Brown Ltd s sedežem v Stoke-on-Trentu,

ki sta jih najprej zastopala K. Van Maldegem in R. Cana, odvetnika, nato R. Cana,

tožeče stranke,

proti

Evropski komisiji, ki sta jo najprej zastopala P. Oliver in E. Manhaeve, zastopnika, skupaj s K. Sawyerjem, barrister, nato P. Oliver in E. Manhaeve,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev delne ničnosti Uredbe Komisije (EU) št. 494/2011 z dne 20. maja 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) glede priloge XVII (kadmij) (UL L 134, str. 2) v delu, v katerem omejuje uporabo pigmentov s kadmijem v drugih plastičnih materialih, kot so tisti, v katerih je bila ta uporaba omejena pred sprejetjem Uredbe št. 494/2011,

SPLOŠNO SODIŠČE (sedmi senat),

med posvetovanjem v sestavi A. Dittrich (poročevalec), predsednik, I. Wiszniewska-Białecka, sodnica, in M. Prek, sodnik,

sodna tajnica: S. Spyropoulos, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 27. junija 2013

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Prva tožeča stranka, International Cadmium Association (ICdA), je mednarodno nepridobitno združenje s sedežem v Belgiji. Njegovi člani so proizvajalci, potrošniki, predelovalci in osebe, ki reciklirajo kadmij in njegove spojine. V skladu z aktom o ustanovitvi združenja je njegova naloga spodbujanje interesov industrije kadmija, vključno z zastopanjem njegovih članov pred vsemi zasebnimi in javnimi subjekti ter vsemi nacionalnimi in mednarodnimi organi. Druga in tretja tožeča stranka, Rockwood Pigments (UK) Ltd in James M Brown Ltd, sta družbi članici ICdA. Njuna glavna dejavnost je proizvodnja pigmentov s kadmijem v Evropski uniji ter prodaja v Uniji in drugod po svetu, in sicer gre za oranžni kadmijev sulfoselenid (št. CAS 1256-57-4), rdeč kadmijev sulfoselenid (št. CAS 58339-34-7) in kadmijev cinkov sulfid (št. CAS 8048-07-5).
- 2 Kadmij (št. CAS 7440-43-9) je redek kovinski element, ki je v okolju prisoten prek naravnih virov, procesov, kot so erozija in abrazija skalovja in zemlje, ali izrednih dogodkov, kot so gozdni požari ali vulkanski izbruhi. Ta snov se proizvaja v tržne namene, večinoma kot stranski proizvod pri proizvodnji cinka ter v manjšem obsegu pri proizvodnji bakra in svinca. Za nekatere vrste namenske uporabe se kovinski kadmij predela ali spremeni v spojine kadmija. Pigmenti s kadmijem so stabilna anorganska barvila, ki jih je mogoče proizvesti v barvni lestvici od bleščeče oranžne, rdeče, rumene do rjave barve. Ti pigmenti se uporabljajo v plastičnih proizvodih.
- 3 Z Direktivo Komisije 2004/73/ES z dne 29. aprila 2004 o devetindvajsetem prilagajanju Direktive Sveta 67/548/EGS o približevanju zakonov in drugih predpisov v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih snovi tehničnemu napredku (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 34, str. 448) je bil kadmij razvrščen med rakotvorne ali mutagene snovi ali snovi, ki so strupene za razmnoževanje. To razvrstitev je povzela Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, str. 1).
- 4 Svet Evropskih skupnosti je 27. julija 1976 sprejel Direktivo o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov (76/769/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 3, str. 317). Svet je z Direktivo z dne 18. junija 1991 o deseti spremembi Direktive 76/769 (91/338/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 10, str. 293) omejil trženje in uporabo kadmija ter njegovih spojin, tako da se med drugim ne smejo uporabljati za barvanje končnih izdelkov iz snovi in pripravkov, ki so naštetih v Direktivi 91/338, in za stabilizacijo polimerov ali kopolimerov vinil klorida (PVC) v izčrpno naštetih končnih izdelkih.
- 5 Svet je 23. marca 1993 sprejel Uredbo (EGS) št. 793/93 o oceni in nadzoru tveganja, ki ga predstavljajo obstoječe snovi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 212). V skladu s členom 8 navedene uredbe je Komisija Evropskih skupnosti po posvetovanju z državami članicami morala redno pripravljati sezname prednostnih snovi ali skupin snovi, ki zahtevajo takojšnjo pozornost, zaradi mogočih vplivov na ljudi ali okolje. Na podlagi člena 10 te uredbe je bila za vsako snov s prednostnega seznama določena odgovorna država članica za oceno tveganja, ki ga predstavlja ta snov za ljudi in okolje, in kadar je to primerno, za oblikovanje predlaga strategije za omejitev teh tveganj, vključno z ukrepi nadzora in/ali programi stalnega nadzorovanja.
- 6 Z Uredbo Komisije (ES) št. 143/97 z dne 27. januarja 1997 o tretjem seznamu prednostnih snovi, kakor ga predvideva Uredba št. 793/93 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 3, str. 112) sta bila kadmij in kadmijev oksid (št. CAS 1306-19-0) vključena na ta seznam, Kraljevina Belgija pa je bila določena za odgovorno za oceno tveganja teh snovi.

- 7 Septembra 1998 je bilo dokončano poročilo Ocena tveganj kadmija, vsebovanega v nekaterih izdelkih, za zdravje in okolje in učinkov dodatnih omejitev na njegovo uporabo in trženje, ki ga je za Komisijo pripravila družba za svetovanje s sedežem v Združenem kraljestvu (v nadaljevanju: poročilo iz leta 1998).
- 8 V mnenju iz leta 1999 je znanstveni odbor za toksičnost, ekotoksičnost in okolje, ustanovljen na podlagi Sklepa Komisije z dne 23. julija 1997 o ustanovitvi znanstvenih odborov na področju varstva zdravja potrošnikov in varnosti hrane (97/579/ES) (UL L 237, str. 18), oblikoval pripombe v zvezi s poročilom iz leta 1998. V odgovor na te pripombe je Komisija naročila poročilo z naslovom Tveganja za zdravje in okolje, povezana z uporabo kadmija kot barvila ali stabilizatorja v polimerih in premazih kovinskih površin, ki ga je 19. decembra 2000 pripravila druga družba za svetovanje s sedežem v Združenem kraljestvu (v nadaljevanju: poročilo iz leta 2000). Znanstveni odbor za toksičnost, ekotoksičnost in okolje je poročilo iz leta 2000 obravnaval v mnenju z dne 30. oktobra 2001.
- 9 Poročilo o oceni tveganja v Uniji glede kadmija in kadmijevega oksida, ki ga je izdelala Kraljevina Belgija in katerega del I v zvezi z okoljem je bil obravnavan v mnenju znanstvenega odbora za toksičnost, ekotoksičnost in okolje z dne 28. marca 2004, je bilo objavljeno leta 2007. To poročilo je vsebovalo sklepe glede nujnosti omejitve tveganj v zvezi z izpostavljenostjo okolja in zdravja ljudi kadmiju in kadmijevemu oksidu.
- 10 Po objavi poročila o oceni tveganj v Uniji je Komisija v skladu s členom 11(2) Uredbe št. 793/93 sprejela priporočilo z dne 29. maja 2008 o ukrepih za zmanjšanje tveganja za snovi: kadmij in kadmijev oksid (UL L 156, str. 22) ter sporočilo o rezultatih ocene tveganja in strategijah za zmanjšanje tveganja za snovi: kadmij in kadmijev oksid (UL 2008, C 149, str. 6). Komisija je glede tveganj za delavce, povezanih s kadmijem in kadmijevim oksidom, v tem sporočilu priporočila, naj se med drugim določijo mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost. V zvezi s tveganji, ki jih kadmij prinaša za potrošnike, je Komisija v sporočilu priporočila, naj se v skladu z Direktivo 76/769 preuči možnost omejitve trženja in uporabe spajkalnikov ter nakita, ki vsebuje kadmij. Glede tveganj za prebivalstvo, izpostavljeno prek okolja, je Komisija v sporočilu priporočila, naj se preuči možnost revizije mejnih vrednosti kadmija in kadmijevega oksida v živilih, določitve mejne vrednosti kadmija v mešanicih tobaka in listih tobaka ter določitve največjih koncentracij kadmija in kadmijevega oksida v gnojilih.
- 11 Uredba št. 793/93 in Direktiva 76/769 sta bili na podlagi člena 139 Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45 ter razveljavitvi Uredbe št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive 76/769 in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, str. 1) razveljavljeni z učinkom od 1. junija 2008 oziroma od 1. junija 2009.
- 12 Na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 552/2009 z dne 22. junija 2009 o spremembi Uredbe št. 1907/2006 glede Priloge XVII (UL L 164, str. 7) so bile omejitve dajanja v promet in uporabe kadmija in njegovih spojin, ki so bile prvotno vzpostavljene z Direktivo 91/338, prenesene v Prilogo XVII k Uredbi št. 1907/2006, ki vsebuje omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, zmesi in izdelkov.
- 13 Člen 137(1)(a) Uredbe št. 1907/2006 vsebuje prehodne ukrepe. V skladu s to določbo Komisija do 1. junija 2010 pripravi, če je treba, osnutek spremembe Priloge XVII k tej uredbi v skladu z vsemi ocenami tveganja in priporočenimi strategijami za omejitve tveganj, sprejetimi na ravni Skupnosti v skladu s členom 11 Uredbe št. 793/93, če ta vsebuje predloge za omejitve v skladu z naslovom VIII Uredbe št. 1907/2006, za katero pa odločitev v okviru Direktive 76/769 še ni bila sprejeta.

- 14 Komisija je maja 2010 izdelala predlog spremembe Priloge XVII k Uredbi št. 1907/2006 glede kadmija, ki je bil junija 2010 predstavljen organom, pristojnim za uredbi št. 1907/2006 in št. 1272/2008, in ga posredovala Svetovni trgovinski organizaciji (STO) v skladu s Sporazumom STO o tehničnih ovirah v trgovini iz Priloge 1A k Sporazumu o ustanovitvi STO, ki je bil odobren s Sklepom Sveta z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov, doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (94/800/ES) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 80). Ta predlog spremembe je vseboval izčrpen seznam plastičnih materialov, v katerih je omejena uporaba kadmija in njegovih spojin.
- 15 Ta predlog spremembe je bil 21. oktobra 2010 obravnavan v mnenju foruma za izmenjavo informacij o izvrševanju Uredbe št. 1907/2006, ki ga določa člen 76(1)(f) te uredbe in ki usklajuje mrežo organov držav članic, odgovornih za izvrševanje navedene uredbe.
- 16 Komisija je 5. novembra 2010 odboru, ustanovljenem na podlagi člena 133(1) Uredbe št. 1907/2006, predložila spremenjeno različico predloga spremembe Priloge XVII k navedeni uredbi glede kadmija. V skladu s to različico, o kateri je ta odbor razpravljal na sestanku 25. novembra 2010, se predlagane omejitve niso več omejevale na uporabo kadmija in njegovih spojin v nekaterih plastičnih materialih, temveč so veljale za vse plastične materiale.
- 17 Komisija je 20. maja 2011 sprejela Uredbo (EU) št. 494/2011 o spremembi Uredbe št. 1907/2006 glede Priloge XVII (kadmij) (UL L 134, str. 2, v nadaljevanju: izpodbijana uredba), ki ji je bila priložena ocena učinka z istega dne. Izpodbijana uredba se je v skladu s členom 2, drugi odstavek, uporabljala od 10. decembra 2011. S členom 1 izpodbijane uredbe se je spremenil vnos št. 23 Priloge XVII k Uredbi št. 1907/2006. Na podlagi te spremembe se kadmija in njegovih spojin ni smelo več uporabljati v zmesih in izdelkih, ki so proizvedeni iz sintetičnih organskih polimerov (v nadaljevanju: plastični materiali), razen v izdelkih, ki so zaradi varnostnih razlogov barvani z zmesmi z vsebnostjo kadmija.

Postopek in predlogi strank

- 18 Tožeče stranke so 12. avgusta 2011 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložile to tožbo.
- 19 Komisija je z dopisom, ki ga je v sodno tajništvo Splošnega sodišča vložila 16. maja 2012, posredovala predlog uredbe o spremembi vnosa št. 23 Priloge XVII k Uredbi št. 1907/2006, ki ga je sprejela, in navedla, da naj tožeče stranke od začetka veljavnosti tega predloga ne bi več imele pravnega interesa. Tožeče stranke so z dopisom, ki so ga v sodno tajništvo Splošnega sodišča vložile 4. julija 2012, o tem dopisu predložile stališča.
- 20 Komisija je 18. septembra 2012 na podlagi tega predloga uredbe sprejela Uredbo (EU) št. 835/2012 o spremembi Uredbe št. 1907/2006 glede Priloge XVII (kadmij) (UL L 252, str. 1).
- 21 Tožeče stranke so z aktom, ki so ga v sodno tajništvo Splošnega sodišča vložile 12. oktobra 2012, potrdile, da imajo pravni interes tudi po sprejetju Uredbe št. 835/2012.
- 22 Tožeče stranke so z dopisom, ki so ga v sodno tajništvo Splošnega sodišča vložile 11. februarja 2013, predlagale, naj se v spis vložita nova dokazna predloga v zvezi z njihovim pravnim interesom po sprejetju Uredbe št. 835/2012, in sicer dokumenta Evropske agencije za kemikalije (ECHA) glede uvedbe postopka za določitev omejitve na podlagi člena 69 Uredbe št. 1907/2006 v zvezi s kadmijem in njegovimi spojinami v plastičnih materialih. Predsednik sedmega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 18. februarja 2013 temu predlogu ugodil. Komisija je z dopisom, ki ga je v sodno tajništvo Splošnega sodišča vložila 6. marca 2013, predložila stališča o dopisu z dne 11. februarja 2013.
- 23 Na podlagi poročila sodnika poročevalca je Splošno sodišče (sedmi senat) odločilo, da začne ustni postopek.

- 24 Splošno sodišče je v okviru ukrepov procesnega vodstva, določenih v členu 64 njegovega poslovnika, Komisijo pozvalo, naj predloži dokumente, in ji zastavilo pisno vprašanje. Komisija je to zahtevo izpolnila v določenem roku.
- 25 Stranke so na obravnavi 27. junija 2013 ustno podale navedbe in odgovorile na vprašanja Splošnega sodišča.
- 26 Tožeče stranke Splošnemu sodišču predlagajo, naj:
- tožbo razglasi za dopustno in utemeljeno;
  - izpodbijano uredbo razglasi za nično v delu, v katerem omejuje uporabo pigmentov s kadmijem v drugih plastičnih materialih, kot so tisti, v katerih je bila ta uporaba omejena pred sprejetjem navedene uredbe;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 27 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo razglasi za neutemeljeno;
  - tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

Pravo

Pravni interes tožečih strank

- 28 Komisija izpodbija obstoj pravnega interesa tožečih strank. Meni, da so tožeče stranke zaradi začetka veljavnosti Uredbe št. 835/2012 izgubile vsakršen pravni interes. Ta uredba naj bi namreč ponovno vpeljala omejitve za spojine kadmija, ki se uporabljajo kot pigmenti, kakršne so obstajale pred sprejetjem izpodbijane uredbe, z retroaktivnim učinkom od datuma uporabe izpodbijane uredbe. Komisija je med obravnavo tudi navajala, da tožeče stranke nimajo pravnega interesa, ker naj bi se njihov predlog za razglasitev ničnosti nanašal na druge pigmente s kadmijem, in ne na oranžen kadmijev sulfoselenid, rdeč kadmijev sulfoselenid in kadmijev cinkov sulfid. Druga in tožeča stranka naj bi namreč proizvajali le te pigmente s kadmijem.
- 29 Opozoriti je treba, da ker pogoji dopustnosti tožbe, zlasti obstoj pravnega interesa, spadajo med absolutne procesne predpostavke, mora Splošno sodišče po uradni dolžnosti preveriti, ali ima tožeča stranka interes za razglasitev ničnosti akta, ki ga izpodbija (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 18. marca 2009 v zadevi Shanghai Excell M&E Enterprise in Shanghai Adepteck Precision proti Svetu, T-299/05, ZOdl., str. II-565, točka 42 in navedena sodna praksa).
- 30 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora pravni interes tožeče stranke glede predmeta tožbe obstajati ob njeni vložitvi, sicer ta ni dopustna. Pravni interes mora obstati do razglasitve sodne odločbe, sicer se postopek ustavi, kar je predpostavka za to, da ima lahko stranka, ki je vložila tožbo, zaradi izida tožbe koristi (glej sodbo Sodišča z dne 17. aprila 2008 v združenih zadevah Flaherty in drugi proti Komisiji, C-373/06 P, C-379/06 P in C-382/06 P, ZOdl., str. I-2649, točka 25 in navedena sodna praksa) ter ima obstoječ in dejanski interes za razveljavitev izpodbijanega akta (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 19. junija 2009 v zadevi Socratec proti Komisiji, T-269/03, neobjavljena v ZOdl., točka 36 in navedena sodna praksa).

- 31 Iz sodne prakse tudi izhaja, da mora tožeča stranka predložiti dokaz o svojem pravnem interesu, ki je bistveni in prvi pogoj za vsa pravna sredstva pred sodišči (sklep predsednika drugega senata Sodišča z dne 31. julija 1989 v zadevi S. proti Komisiji, 206/89 R, Recueil, str. 2841, točka 8, in sodba Splošnega sodišča z dne 14. aprila 2005 v zadevi Sniace proti Komisiji, T-141/03, ZOdl., str. II-1197, točka 31).
- 32 Prvič, glede interesa tožečih strank ob vložitvi te tožbe za razglasitev ničnosti izpodbijane uredbe v delu, v katerem se nanaša na druge pigmente s kadmijem, in ne na tri pigmente, ki jih proizvajata druga in tretja tožeča stranka, je treba navesti, da tožeče stranke niso predložile nobenega dokaza, na podlagi katerega bi sklepali, da bi zaradi take razglasitve ničnosti imele korist. Tožeče stranke namreč glede teh drugih pigmentov v bistvu uveljavljajo pravni interes, ker ni mogoče izključiti, da bosta druga in tretja tožeča stranka v prihodnosti proizvajali tudi druge pigmente, in ne le oranžen kadmijev sulfoselenid, rdeč kadmijev sulfoselenid in kadmijev cinkov sulfid. Ker pa je prizvodnja drugih pigmentov s kadmijem, kot so ti trije, ki so omenjeni zgoraj, s strani tožečih strank povsem hipotetična in ker tožeče stranke navedb niso podprle z nobenim dokazom, nimajo obstoječega in dejanskega interesa za razglasitev ničnosti izpodbijane uredbe v delu, v katerem se nanaša na druge pigmente s kadmijem, kot so ti trije, ki jih proizvajata druga in tretja tožeča stranka. Tako je to tožbo v tej fazi mogoče šteti za dopustno le v delu, v katerem se nanaša na oranžen kadmijev sulfoselenid, rdeč kadmijev sulfoselenid in kadmijev cinkov sulfid (v nadaljevanju: zadevni pigmenti s kadmijem).
- 33 Drugič, tožeče stranke glede domnevne izgube pravnega interesa zaradi začetka veljavnosti Uredbe št. 835/2012 navajajo, da ta uredba ne določa razveljavitve izpodbijane uredbe. Po mnenju tožečih strank imajo še vedno pravni interes, ker bi na eni strani razglasitev ničnosti izpodbijane uredbe vplivala na morebitno prihodnjo omejitev za uporabo kadmija, ki bi jo sprejela Komisija, in ker bi bila na drugi strani ugotovitev nezakonnosti izpodbijane uredbe podlaga za odškodninsko tožbo.
- 34 Iz sodne prakse izhaja, da lahko tožeča stranka ohrani interes za vložitev predloga za razglasitev ničnosti akta institucije, zato da se na eni strani prepreči, da bi se domnevna nezakonnost tega akta v prihodnosti ponovila (glej sodbo Sodišča z dne 7. junija 2007 v zadevi Wunenburger proti Komisiji, C-362/05 P, ZOdl., str. I-4333, točka 50 in navedena sodna praksa), in da se na drugi strani doseže, da sodišče Unije ugotovi nezakonnost, storjeno v zvezi z njo, tako da je taka ugotovitev lahko podlaga za morebitno odškodninsko tožbo za ustrezno povrnitev škode, ki jo je povzročil izpodbijani akt (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 5. marca 1980 v zadevi Könecke Fleischwarenfabrik proti Komisiji, 76/79, Recueil, str. 665, točki 8 in 9; in z dne 31. marca 1998 v združenih zadevah Francija in drugi proti Komisiji, C-68/94 in C-30/95, Recueil, str. I-1375, točka 74, ter zgoraj v točki 29 navedeno sodbo Shanghai Excell M&E Enterprise in Shanghai Adeptech Precision proti Svetu, točka 53).
- 35 Ne da bi se bilo treba izreči o ohranitvi pravnega interesa za preprečitev, da bi se domnevna nezakonnost tega akta v prihodnosti ponovila, je treba ugotoviti, da tožeče stranke ohranijo vsaj interes kot podlaga za morebitno odškodninsko tožbo.
- 36 Prvič, navesti je namreč treba, da je spor še predmeten, saj Komisija izpodbijane uredbe uradno ni razveljavila (glej v tem smislu v točki 34 zgoraj navedeno sodbo Wunenburger proti Komisiji, točka 48, in v točki 29 zgoraj navedeno sodbo Shanghai Excell M&E Enterprise in Shanghai Adeptech Precision proti Svetu, točka 47).
- 37 Drugič, pojasniti je treba, da le zaradi dejstva, da so bile omejitve v zvezi z zadevnimi pigmenti s kadmijem, ki so bile uvedene z izpodbijano uredbo, preklicane z Uredbo št. 835/2012 z retroaktivnim učinkom od datuma uporabe izpodbijane uredbe, ni nastala obveznost za sodišče Unije, da zaradi neobstoja predmeta ali neobstoja pravnega interesa na dan razglasitve sodbe ustavi postopek (glej v tem smislu v točki 34 zgoraj navedeno sodbo Wunenburger proti Komisiji, točka 47). Tožeče stranke imajo lahko zaradi razglasitve ničnosti izpodbijane uredbe, ki je že bila izvršena, še vedno koristi, čeprav so bile zadevne omejitve, uvedene s to uredbo, v vmesnem času preklicane z retroaktivnim učinkom od datuma uporabe te uredbe. Izpodbijana uredba je namreč lahko imela

pravne učinke med obdobjem, v katerem je urejala omejitve, ki so se uporabljale za zadevne pigmente s kadmijem, in sicer od trenutka začetka njene uporabe, 10. decembra 2011, do trenutka začetka veljavnosti Uredbe št. 835/2012, 19. septembra 2012 (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 6. junija 2013 v zadevi Ayadi proti Komisiji, C-183/12 P, točka 79, in sodbo Splošnega sodišča z dne 25. marca 1999 v zadevi Gencor proti Komisiji, T-102/96, ZOdl., str. II-753, točka 41).

- 38 Tretjič, ugotoviti je treba, da je izpodbijana uredba v tem obdobju prepovedovala uporabo zadevnih pigmentov s kadmijem v zmesih in izdelkih, ki so proizvedeni iz sintetičnih organskih polimerov, razen v izdelkih, ki so zaradi varnostnih razlogov barvani z zmesmi, ki vsebujejo kadmij. V tem okviru imajo tožeče stranke še vedno interes za ugotovitev delne nezakonnosti izpodbijane uredbe, saj bo ta ugotovitev na eni strani zavezovala sodišče Unije glede odškodninske tožbe, na drugi strani pa bo lahko pomenila podlago za morebitno zunajsodno pogajanje med Komisijo in tožečimi strankami za povrnitev njihove morebitne škode (glej v tem smislu zgoraj v točki 29 navedeno sodbo Shanghai Excell M&E Enterprise in Shanghai Adeptech Precision proti Svetu, točki 54 in 55).
- 39 Glede na navedeno je treba skleniti, da so tožeče stranke po sprejetju Uredbe št. 835/2012 ohranile interes, da predlagajo razglasitev ničnosti izpodbijane uredbe v delu, v katerem omejuje uporabo zadevnih pigmentov s kadmijem v drugih plastičnih materialih, kot so tisti, v katerih je bila ta uporaba omejena pred sprejetjem izpodbijane uredbe.

Vsebinska presoja

- 40 Tožeče stranke v utemeljitvi tožbe navajajo osem tožbenih razlogov, prvega glede kršitve člena 137(1)(a) in členov od 68 do 73 Uredbe št. 1907/2006, drugega glede očitne napake pri presoji, tretjega glede kršitve načel pravne varnosti in zaupanja v pravo, četrtega glede kršitve Uredbe št. 1907/2006 v delu, v katerem naj bi izpodbijana uredba nalagala omejitve za skupino snovi, in sicer spojine kadmija, ne da bi jih posamezno ocenila, petega glede kršitve Sporazuma STO o tehničnih ovirah v trgovini, šestega glede kršitve postopkovnih pravic tožečih strank, sedmega glede kršitve obveznosti obrazložitve in osmega glede kršitve načela sorazmernosti.
- 41 Zdi se primerno, da se najprej preuči drugi tožbeni razlog glede očitne napake pri presoji.
- 42 Ta tožbeni razlog je razdeljen na dva dela. Prvi del se nanaša na neobstoje analize tveganj, drugi del pa obravnava neobstoje ocene učinkov v zvezi z omejitvami za uporabo pigmentov s kadmijem, ki so naložene z izpodbijano uredbo.
- 43 Tožeče stranke glede prvega dela o neobstoju analize tveganj navajajo, da je Komisija storila očitno napako pri presoji s tem, da ni analizirala tveganj, ki jih prinaša uporaba zadevnih pigmentov s kadmijem, ki naj bi bile drugačne od snovi kadmija v drugih plastičnih materialih, kot so tisti, v katerih je bila ta uporaba omejena pred sprejetjem izpodbijane uredbe. Ti pigmenti s kadmijem naj bi bili izrecno izključeni iz usklajene razvrstitve nevarnosti spojin kadmija v skladu s Prilogo VI k Uredbi št. 1272/2008.
- 44 Navesti je treba, da je bila izpodbijana uredba sprejeta na podlagi člena 131 Uredbe št. 1907/2006. Kot je razvidno iz člena 1(1) Uredbe št. 1907/2006, je namen te uredbe zagotoviti visoko raven zaščite zdravja ljudi in okolja, vključno z alternativnimi metodami ocene nevarnosti snovi, kot tudi prosti pretok snovi na notranjem trgu ob pospeševanju konkurenčnosti in inovacij. Upoštevajoč uvodne izjave 87, 89 in 91 Uredbe št. 1907/2006, je treba ugotoviti, da je zakonodajalec kot glavni cilj uvedbe novih in spremembe veljavnih omejitev, določenih v naslovu VIII navedene uredbe, določil prvega od teh treh ciljev, to je zagotoviti visoko raven zaščite zdravja ljudi in okolja (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 7. julija 2009 v zadevi S.P.C.M. in drugi, C-558/07, ZOdl., str. I-5783, točka 45).

- 45 Za učinkovito uresničevanje teh ciljev je treba poudariti, da imajo v kompleksnem tehničnem okviru, ki se stalno razvija, kot je ta v tem postopku, organi Unije široko diskrecijsko pravico, zlasti glede presoje zelo zapletenih znanstvenih in tehničnih dejstev za določitev narave in obsega ukrepov, ki jih sprejmejo, zaradi česar se mora nadzor sodišča Unije omejiti na preizkus, ali se pri izvajanju take pravice ni zgodila očitna napaka ali zloraba pooblastila, oziroma tudi na to, ali ti organi niso očitno prekoračili diskrecijske pravice. V tem okviru sodišče Unije s svojo presojo znanstvenih in tehničnih dejstev ne sme nadomestiti presoje institucij, ki jim je Pogodba kot edinim podelila to nalogo (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 8. julija 2010 v zadevi Afton Chemical, C-343/09, ZOdl., str. I-7027, točka 28, in z dne 21. julija 2011 v zadevi Etimine, C-15/10, ZOdl., str. I-6681, točki 59 in 60).
- 46 Pojasniti pa je treba, da široka diskrecijska pravica organov Unije, ki pomeni omejen sodni nadzor nad njenim izvajanjem, ne velja le glede narave in obsega predpisov, ki jih je treba sprejeti, ampak delno tudi glede ugotavljanja osnovnih podatkov. Vendar tak sodni nadzor, čeprav v omejenem obsegu, zahteva, da lahko ti organi, ki so avtorji zadevnega akta, pri sodišču Unije dokažejo, da je bil akt sprejet z dejanskim izvajanjem njihove diskrecijske pravice, ki predpostavlja upoštevanje vseh upoštevnihih podatkov in okoliščin položaja, ki ga ta akt ureja (glej v tem smislu v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Afton Chemical, točki 33 in 34).
- 47 V obravnavanem primeru je treba navesti, da čeprav je bila izpodbijana uredba sprejeta na podlagi prehodnih ukrepov iz člena 137(1)(a) Uredbe št. 1907/2006, ostaja dejstvo, da morajo biti za spremembo Priloge XVII k navedeni uredbi izpolnjeni pogoji iz člena 68 te uredbe. Prehodni ukrepi iz člena 137(1)(a) navedene uredbe so namreč postopkovne določbe in lahko kot take nadomestijo le postopkovna pravila, ki so določena v členih od 69 do 73 te uredbe, in ne vsebinskih pogojev za uvedbo novih omejitev ali za spremembo veljavnih omejitev iz člena 68 Uredbe št. 1907/2006. Iz člena 137(1)(a) te uredbe je tudi razvidno, da morajo biti predlogi omejitev usklajeni z naslovom VIII iste uredbe, to je z njenimi členi od 68 do 73.
- 48 Uvedba novih omejitev glede zadevnih pigmentov s kadmijem z izpodbijano uredbo naj bi torej predpostavljala, da so pogoji iz člena 68(1) Uredbe št. 1907/2006 izpolnjeni. Ta določba določa, da če iz proizvodnje snovi, njene uporabe ali dajanja v promet izhaja nesprejemljivo tveganje za zdravje ljudi ali okolje, ki jo je treba obravnavati v celotni Uniji, se Priloga XVII k tej uredbi spremeni tako, da se sprejmejo nove omejitve za proizvodnjo, uporabo ali dajanje v promet snovi kot take, v pripravkih ali izdelkih. Vsaka taka odločitev upošteva socialno-ekonomski vpliv omejitve, vključno z razpoložljivostjo drugih možnosti.
- 49 Posledično naj bi sprejetje izpodbijane uredbe predpostavljalo, da je Komisija morala pravilno šteti, da iz uporabe zadevnih pigmentov s kadmijem v drugih plastičnih materialih, kot so tisti, v katerih je bila ta uporaba omejena pred sprejetjem izpodbijane uredbe, izhaja nesprejemljivo tveganje za zdravje ljudi ali okolje, ki jo je treba obravnavati v celotni Uniji.
- 50 Tudi če ni treba, da ukrepi, sprejeti na podlagi člena 137(1)(a) Uredbe št. 1907/2006, izpolnjujejo vsebinske pogoje iz člena 68 te uredbe, ampak morajo izpolnjevati določbe, ki so veljale pred to uredbo, to je člen 11 Uredbe št. 793/93, kot je to navajala Komisija na obravnavi, je treba ugotoviti, da je slednja določba določala tudi, da je omejitvene ukrepe mogoče sprejeti le na podlagi ocene tveganj.
- 51 Glede na navedbe tožečih strank je torej treba preučiti, ali izpodbijana uredba temelji na očitni napaki Komisije pri presoji zaradi neobstoja ocene tveganj, ki jih zadevni pigmenti s kadmijem predstavljajo v drugih plastičnih materialih, kot so tisti, v katerih je bila uporaba teh pigmentov omejena pred sprejetjem izpodbijane uredbe.
- 52 V zvezi s tem je treba opozoriti, da mora znanstvena ocena tveganj, ki jo opravijo znanstveniki, Komisiji dati dovolj zanesljive in trdne informacije, da bo lahko razumela celoten obseg postavljenega znanstvenega vprašanja in politiko oblikovala ob poznavanju zadeve. Zato mora Komisija, če ne želi sprejeti samovoljnih ukrepov, ki jih nikakor ni mogoče utemeljiti s previdnostnim načelom, skrbeti za

to, da ukrepi, ki jih sprejme, čeprav gre za preventivne ukrepe, temeljijo na kar najbolj izčrpni znanstveni oceni tveganj ob upoštevanju posebnih okoliščin posameznega primera (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 11. septembra 2002 v zadevi Pfizer Animal Health proti Svetu, T-13/99, ZOdl., str. II-3305, točka 162).

- 53 Ugotoviti je treba, da Komisija priznava, da poročilo o oceni tveganj v Uniji le posredno obravnava pigmente s kadmijem, to pomeni v delu, v katerem se nanaša na obrate proizvodnje teh pigmentov. To potrjujeta uvodni izjavi 1 in 2 Uredbe št. 835/2012, iz katerih je razvidno, da razširitev omejitev glede uporabe kadmija in njegovih spojin na vse plastične materiale ni temeljila na tem poročilu. Vendar Komisija navaja, da je njena odločitev, da razširi omejitev glede uporabe vseh spojin kadmija kot barvila za druge plastične materiale, kot so tisti, v katerih je bila ta uporaba omejena pred sprejetjem izpodbijane uredbe, temeljila na upoštevanju drugih virov informacij.
- 54 V zvezi s tem se, prvič, Komisija sklicuje na Resolucijo Sveta z dne 25. januarja 1988 o delovnem programu Skupnosti za boj proti onesnaževanju okolja s kadmijem (UL C 30, str. 1). Svet je v tej resoluciji potrdil, da je prebivalstvo in okolje izpostavljeno kadmiju iz različnih virov, predvsem z emisijami pri odstranjevanju odpadkov. Nedvomno je treba zavriniti trditve tožečih strank, da se Komisija ne bi smela opreti na to resolucijo, ker je bila sprejeta pred uvedbo omejitev na podlagi Direktive 91/338. Ta resolucija namreč spodbuja postopen pristop in v njej nikjer ni navedeno, da bi bil ta pristop v celoti izvršen z Direktivo 91/338. Vendar navedena direktiva ne vsebuje ocene tveganj, ki jih predstavljajo pigmenti s kadmijem v plastičnih materialih.
- 55 Drugič, Komisija se sklicuje na poročilo iz leta 2000, ki se opira na poročilo iz leta 1998 in v katerem je bil delež kadmija, ki izhaja iz pigmentirane plastike med življenjsko dobo izdelka, ocenjen na 0,005 %. V poročilu iz leta 2000, ki ga je znanstveni odbor za toksičnost, ekotoksičnost in okolje obravnaval v mnenju z dne 30. oktobra 2001, je bilo sežiganje plastike, ki vsebuje pigmente s kadmijem, ter odlaganje in iztekanje povezano s plastičnimi odpadki in pepelom po sežiganju, opredeljeno kot vir kadmija v okolju. Vendar pa ni mogel biti oblikovan noben sklep v zvezi z natančnimi viri kadmija, ki se zaznava v izcednih vodah.
- 56 Tožeče stranke glede tega zatrjujejo, da se Komisija ne bi smela opreti na poročilo iz leta 2000, ker je bilo to končano pred poročilom o oceni tveganj v Uniji. Glede na široko diskrecijsko pravico, ki jo ima Komisija in ki se uporablja tudi glede ugotavljanja osnovnih podatkov (glej točko 46 zgoraj), Komisiji zagotovo nič ne preprečuje, da upošteva druge znanstvene podatke, ki izhajajo iz drugih virov, in ne le iz poročila o oceni tveganj v Uniji, kot je poročilo iz leta 2000. Poleg tega je v poročilu o oceni tveganj v Uniji v točki 0.1.1 dela I navedeno, da poročilo ne obravnava niti vseh področjih, ki jih zadeva kadmij in kadmijev oksid, niti vseh spojin teh snovi. Še več, sklicuje se na več drugih študij, ne da bi jih izčrpno navedlo. Vendar je treba navesti, da dejstvo, da v poročilu o oceni tveganj v Uniji iz leta 2007 niso vključeni izsledki iz poročila iz leta 2000, kaže na to, da je upoštevnost zadnjenavedenega poročila omejena. To potrjuje mnenje znanstvenega odbora za toksičnost, ekotoksičnost in okolje o tem poročilu, v skladu s katerim njegovih izsledkov ni mogoče uporabiti posamično in je treba pomen mogočih tveganj, povezanih z v tem poročilu omenjenimi uporabami kadmija, presoditi v širšem okviru.
- 57 Tretjič, Komisija se sklicuje na študijo z naslovom Odziv PVC v odpadkih, ki jo je nemška družba leta 2000 izdelala za Komisijo in v kateri naj bi bilo navedeno, da faza acidogeneze prezgodnjega razvoja odpadkov kaže na veliko učinkovitost spiranja. Po tej študiji bi bil faktor kislosti (pH) izcednih voda zaradi kislosti proizvodov fermentacije, ki nastanejo v vodni fazi, nizek in bi se lahko težke kovine v tej fazi raztopile. Po mnenju Komisije je bilo to pomembno v smislu sprostitve ionov kadmija, tudi če izvirajo iz spojin, ki so opredeljene kot netopne, kot so pigmenti s kadmijem.
- 58 V zvezi s tem je treba zavriniti trditve tožečih strank, da dejstvo, da Komisija te študije ni posredovala tretji tožeči stranki na podlagi njene zahteve z dne 24. maja 2011 za vpogled v vse dokumente v zvezi s pripravo predloga spremembe Priloge XVII k Uredbi št. 1907/2006 na podlagi Uredbe Evropskega

parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 331), dokazuje, da Komisija ocene tveganj ni oprla na ta dokument.

- 59 Komisija navaja, da navedenega dokumenta ni posredovala iz razloga, ker po njenem mnenju to ni bil dokument v zvezi s pripravo navedenega predloga, ker ni šlo za dokument, ki se zahteva z veljavnimi zakonskimi določbami ali z upravnim postopkom za pripravo tega predloga. Kot je razvidno iz spisa, je Komisija tretji tožeči stranki na njeno zahtevo posredovala 47 dokumentov. Tudi če Komisija ne bi izpolnila obveznosti iz Uredbe št. 1049/2001 s tem, da naj ne bi posredovala vseh upoštevnihih dokumentov, s tem dejstvom ni mogoče dokazati, da Komisija navedenih dokumentov pri oceni tveganj ni upoštevala. Postopek, ki je privedel do spremembe Priloge XVII k Uredbi št. 1907/2006, in postopek v zvezi z zahtevo do dostopa do dokumentov Komisije na podlagi Uredbe št. 1049/2001 sta namreč samostojna, medsebojno neodvisna postopka.
- 60 Vendar je treba navesti, kot to zatrjujejo tožeče stranke, da študija Odziv PVC v odpadkih obravnava le PVC. Čeprav je sicer res, da ta študija vsebuje podatke o oceni tveganj, ki izvirajo iz pigmentov s kadmijem, je njena vrednost vendarle omejena, ker se nanaša na plastične materiale, ki niso PVC.
- 61 V tem okviru je treba opozoriti, da je v uvodnih izjavah izpodbijane uredbe obravnavana le prepoved uporabe kadmija v vseh proizvodih iz PVC (uvodne izjave od 9 do 12 izpodbijane uredbe) in ne napotuje na druge plastične materiale ter da je PVC na podlagi odstavka 4 vnosa št. 23 Priloge XVII k Uredbi št. 1907/2006, kakor je bil spremenjen z izpodbijano uredbo, edini plastični material, za katerega je bilo določeno posebno odstopanje od zadevnih omejitev, in sicer za zmesi iz odpadkov PVC, imenovane „predelan PVC“. Poleg tega je treba navesti, da je bil v predlogu spremembe Priloge XVII k Uredbi št. 1907/2006, ki ga je Komisija predstavila organom, pristojnim za uredbo št. 1907/2006 in št. 1272/2008, na sestanku od 15. do 17. junija 2010 med pripravo izpodbijane uredbe oblikovan predlog z naslovom Prepoved uporabe kadmija v vseh plastikah, ki vsebujejo PVC in da bi ta predlog lahko razumeli, kot da se ne uporablja za „vse plastične materiale, vključno s PVC“. Glede na navedeno Splošno sodišče meni, da iz študije Odziv PVC v odpadkih ni razvidno, da je Komisija prav tako preučila vprašanje, ali se drugi plastični materiali, ki niso PVC, v zvezi s pigmenti s kadmijem odzivajo drugače kot PVC, niti glede na okoliščine, v kolikšnem obsegu so vsi drugi plastični materiali, ki jih zadevajo zadevne omejitve, v tem smislu primerljivi s PVC.
- 62 Četrtrič, Komisija se sklicuje na Sporočilo Komisije o rezultatih ocene tveganja in strategijah za zmanjšanje tveganja za snovi: kadmij in kadmijev oksid, v skladu s katerim se izpostavljenost kadmiju prek okolja izračuna na podlagi vseh znanih trenutnih antropogenih emisij kadmija, to je emisij kadmija, ki jih povzročajo proizvajalci in predelovalci kadmija in/ali kadmijevega oksida, ter razpršenih virov kadmija, kot so na primer gnojila, proizvodnja jekla, sežiganje nafte, premoga in odpadkov ter promet. Glede ocene tveganj za zdravje ljudi se to sporočilo, da bi utemeljilo sklep, da so potrebni posebni ukrepi za omejitev tveganja, sklicuje na nevarnost genotoksičnosti in rakotvornosti zaradi izpostavljenosti kadmiju prek okolja, ne glede na način izpostavljenosti, saj je kadmij rakotvorna snov brez mejne vrednosti. To sporočilo se glede ocene tveganj za okolje posebej sklicuje na nevarnost pri deponiji, pri kateri izluževanje poteka neposredno v površinsko vodo, na nevarnost za vode v Združenem kraljestvu in belgijski pokrajini Valoniji, kjer je koncentracija kadmija povišana, in za prst v Združenem kraljestvu na regionalni ravni.
- 63 Glede tega je treba ugotoviti, da to sporočilo podaja rezultate ocene tveganj, ki so navedeni v poročilu o oceni tveganj v Uniji in priporočenih strategijah za omejitev tveganj, ki jih predstavljata kadmij in kadmijev oksid. Kot pa je že bilo ugotovljeno (glej točko 53 zgoraj), poročilo o oceni tveganj v Uniji le posredno obravnava pigmente s kadmijem, to je v delu, v katerem zadeva obrate za proizvodnjo teh pigmentov.

- 64 Poleg tega je treba navesti, da je bila uporaba pigmentov kadmija pred začetkom veljavnosti izpodbijane uredbe resnično omejena za številne plastične materiale na podlagi Direktive 91/338 (glej točko 4 zgoraj) in da so bile te omejitve na podlagi Uredbe št. 552/2009 prenesene v Prilogo XVII k Uredbi št. 1907/2006 (glej točko 12 zgoraj). Vendar je treba tudi ugotoviti, kot to zatrjujejo tožeče stranke, da so bili zadevni pigmenti s kadmijem izrecno izključeni iz usklajene razvrstitve nevarnosti spojin kadmija v smislu Priloge VI k Uredbi št. 1272/2008.
- 65 Petič, Komisija se sklicuje na študijo z naslovom Analiza predloga za odstopanje od uporabe težkih kovin v plastičnih zabojih in paletah z dne 29. septembra 2008 glede odziva kadmija in pigmentov težkih kovin v odpadkih. Ta študija vsebuje izvleček poročila sveta nordijskih ministrov iz leta 2003, v skladu s katerim je mobilnost kadmija v odpadkih šibka in lahko popolno izpiranje kadmija z dežjem traja od več stoletij do več tisočletij, v nekaterih primerih celo več, vendar naj v skladu s to študijo ne bi obstajal noben dokaz, da je mogoče odpadke šteti za trajen zadrževalnik kadmija. Dalje je v študiji navedeno, da se zdi, da je stabilnost težkih kovin odvisna od celovitosti zaboja/paleta. Ta študija se sklicuje na dokumentirani primer, ki pojasnjuje, da je skladiščenje granul polietilena z visoko gostoto (HDPE), ki so obarvana s pigmenti s kadmijem, zunaj na prostem od 5 do 6 let privedlo do povišanih koncentracij kadmija v prsti in vodah iz okoliških vodotokov. Poleg tega ta študija napotuje na dve drugi študiji. Po prvi študiji so rumeni pigmenti kadmijevega sulfida visokoodporni – razen ob vlagi – in so torej le malo občutljivi na zunanje spremembe. Po drugi študiji so pigmenti s kadmijem na svetlobi trdni, vendar lahko počasi oksidirajo v topne sulfate zaradi svetlobe (ultravijolično sevanje), zraka in vode. Ta fotooksidacija naj bi bila bolj izražena pri rumenem kot pri rdečem kadmiju. Vendar je po tej drugi študiji svetlobna in vremenska odpornost odvisna od pigmenta in tudi od nosilca, na katerem je ta pigment uporabljen, torej od dejstva, ali so zaboji ali palete celoviti ali granulirani.
- 66 V zvezi s tem je treba iz istih razlogov, kot so navedeni v točkah 58 in 59 zgoraj, zavrniti trditev tožečih strank, da dejstvo, da Komisija te študije in poročila sveta nordijskih ministrov ni posredovala tretji tožeči stranki na podlagi njene zahteve za dostop z dne 24. maja 2011, dokazuje, da Komisija svoje ocene tveganj na ta dokumenta ni oprla.
- 67 Vendar je, kot to zatrjujejo tožeče stranke, upoštevnost te študije in poročila sveta nordijskih ministrov, ki je omenjeno v tej študiji, za določitev tveganj, ki jih prinašajo zadevni pigmenti s kadmijem v drugih plastičnih materialih, kot so tisti, v katerih je bila uporaba teh pigmentov omejena pred sprejetjem izpodbijane uredbe, omejena.
- 68 Na eni strani poročilo sveta nordijskih ministrov namreč ne obravnava uporabe pigmentov s kadmijem, ampak odziv kadmija v odpadkih na splošno. Medtem ko je v poročilu navedeno, da je mobilnost kadmija v odpadkih šibka in da popolno izpiranje kadmija z dežjem lahko traja od več stoletij do več tisočletij, v nekaterih primerih celo več, čeprav ni dokaza, da je odpadke mogoče šteti za trajen zadrževalnik kadmija, to poročilo očitno ni zadostna podlaga za oceno tveganj, ki jih povzročajo uporaba zadevnih pigmentov s kadmijem v plastičnih materialih.
- 69 Na drugi strani v zvezi z vsebino te študije drži, da je v njej obravnavan tudi odziv pigmentov s kadmijem v odpadkih. V zvezi s tem je treba zavrniti trditev tožečih strank, da Komisija ni dokazala obstoja povezave med uporabo pigmentov s kadmijem in njihovim izcejanjem v odpadke in da je glavni vir kadmija v odpadkih, ki je bil ugotovljen v poročilu o oceni tveganj v Uniji, kadmijev oksid. Ta študija se namreč izrecno sklicuje na primer, da je hramba granul HDPE, barvanih s pigmenti s kadmijem, povzročila onesnaženje prsti in vode s kadmijem zaradi dalj trajajočega slabega vremena. Tudi če je kadmijev oksid glavni vir kadmija v odpadkih, je treba navesti, kot to zatrjuje Komisija, da je celostni vpliv na okolje odvisen od absolutnih količin, ki so v okolju, in od sprememb topnosti zaradi okoljskih razmer ter od razgradnje pigmentov s kadmijem.
- 70 Čeprav je v tej študiji navedeno, da je odpornost na svetlobo in vremenske razmere odvisna predvsem od nosilca, v katerem je pigment s kadmijem uporabljen, torej od tega, ali so zaboji ali palete celostne ali granulirane, pa ne vsebuje nobenega dognanja o prisotnosti in odzivu pigmentov s kadmijem

v različnih plastičnih materialih. V obravnavanem primeru pa je sporna prav ocena tveganj, ki jih prinašajo zadevni pigmenti s kadmijem v drugih plastičnih materialih, kot so tisti, v katerih je bila uporaba teh pigmentov omejena pred sprejetjem izpodbijane uredbe. Sicer je treba še ugotoviti, da se je ta študija nanašala le na plastične materiale, ki so se uporabljali prav za izdelavo zabojev ali palet.

- 71 Glede na navedeno iz spisa ni razvidno, da bi Komisija ocenila vse upoštevne elemente in okoliščine primera, ki naj bi jih izpodbijana uredba uredila. Komisija je na podlagi znanstvenih podatkov, omenjenih v točkah od 54 do 70 zgoraj, sprejela sklep o tveganju za zdravje ljudi ali okolje, ki ga je treba obravnavati v celotni Uniji, in je s tem pri presoji storila očitno napako.
- 72 Zato je treba prvemu delu tega tožbenega razloga ugoditi.
- 73 Glede na navedene preudarke se ni treba izreči niti o drugem delu tega tožbenega razloga niti o preostalih tožbenih razlogih, ki so jih uveljavljale tožeče stranke, in je treba ugoditi tožbi za razglasitev delne ničnosti izpodbijane uredbe v delu, v katerem omejuje uporabo zadevnih pigmentov s kadmijem v zmesih in izdelkih, ki so proizvedeni iz drugih plastičnih materialov, kot so tisti, v katerih je bila ta uporaba omejena pred sprejetjem navedene uredbe. V preostalem pa je treba tožbo zavreči kot nedopustno.

Stroški

- 74 V skladu s členom 87(3) Poslovnika lahko Splošno sodišče odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje stroške, če vsaka stranka uspe samo deloma. Ker v tem postopku Komisija ni uspela z večino tožbenih zahtevkov, bodo okoliščine zadeve pravično ocenjene z odločitvijo, da Komisija nosi 90 % svojih stroškov in 90 % stroškov, ki so jih priglasile tožeče stranke, ki nosijo 10 % svojih stroškov in 10 % stroškov, ki jih je priglasila Komisija.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (sedmi senat)

razsodilo:

- 1. Uredba Komisije (EU) št. 494/2011 z dne 20. maja 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) glede priloge XVII (kadmij) se razglasi za nično v delu, v katerem omejuje uporabo oranžnega kadmijevega sulfoselenida (št. CAS 1256-57-4), rdečega kadmijevega sulfoselenida (št. CAS 58339-34-7) in kadmijevega cinkovega sulfida (št. CAS 8048-07-5) v zmesih in izdelkih, ki so proizvedeni iz sintetičnih organskih polimerov, ki niso tisti, za katere je bila ta uporaba omejena pred sprejetjem Uredbe št. 494/2011.**
- 2. V preostalem se tožba zavrže.**
- 3. Evropska komisija nosi 90 % svojih stroškov in 90 % stroškov, ki so jih priglasile International Cadmium Association (ICdA), Rockwood Pigments (UK) Ltd in James M Brown Ltd.**
- 4. ICdA, Rockwood Pigments (UK) Ltd in James M Brown Ltd nosijo 10 % svojih stroškov in 10 % stroškov, ki jih je priglasila Komisija.**

Dittrich

Wiszniewska-Białecka

Prek

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 14. novembra 2014.

Podpisi